

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **T. O.**, zastoupený Mgr. Vlastimilem Burdákem, advokátem se sídlem Ostrava, 28. října 2663/150, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 2771/117, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 8. 2025, č. j. 22 Ad 7/2025-10,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 5. 5. 2025, č. j. MSK 61766/2025, postupem dle § 47 odst. 2 písm. a) zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách (dále jen „zákon o specifických zdravotních službách“), zamítl návrh žalobce na přezkoumání lékařského posudku a tento lékařský posudek – Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti ke dni 21. 3. 2025, č. 10124816-2401170001, vystavený dne 18. 3. 2025 všeobecným praktickým lékařem X, potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě shledal nepřipustnou podle § 70 písm. d) soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), a proto ji na základě § 46 odst. písm. d) s. ř. s. odmítl. Krajský soud shledal, že předmětem napadeného rozhodnutí, jímž se ukončuje dočasná pracovní neschopnost,

je výlučně medicínské posouzení zdravotního stavu žalobce. Napadené rozhodnutí tedy spočívá převážně na posouzení otázek odborných, nikoliv právních, a je proto ze soudního přezkumu vyloučeno. Současně nejde o úkon, který by naplňoval některou z výjimek výluky soudního přezkumu uvedených v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. nebo plynoucí z nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 15/12. Z ničeho nevyplývá, že by se rozhodnutí mohlo dotýkat základních práv žalobce, přičemž žalobce ani tuto skutečnost netvrdí. S ohledem na uvedené krajský soud odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. s tím, že v projednávané věci se řešila výlučně medicínská otázka, zda je žalobce zdravotně způsobilý plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání.

[3] Usnesení městského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, kterou podřadil pod kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s.

[4] Dle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku charakteru rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti jakožto úkonu, jehož vydání mělo záviset výlučně na posouzení zdravotního stavu stěžovatele, tedy nesprávně aplikoval ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. K ukončení pracovní neschopnosti stěžovatele totiž došlo nikoliv primárně na základě posouzení jeho zdravotního stavu, ale praktický lékař k němu přistoupil na základě doporučení České správy sociálního zabezpečení, a to nikoli kvůli změně (zlepšení) zdravotního stavu stěžovatele, ale kvůli délce trvání jeho nemocenského stavu. Stěžovatel byl dne 17. 1. 2024 uznán dočasně práce neschopným jeho ošetřujícím lékařem X. Ten posléze vydal dne 18. 3. 2025 shora označený lékařský posudek, jímž rozhodl o ukončení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele. Stěžovatel poukazuje na to, že byl v době od 28. 5. do 30. 5. 2025 hospitalizován ve Fakultní nemocnici Ostrava, kde podstoupil operaci, při které mu byla provedena extrakce osteosyntetického materiálu a redres kolene. Následně podstoupil rehabilitaci a byly mu doporučeny další léčebné rehabilitace. Zdravotní stav stěžovatele byl tedy v době ukončení dočasné pracovní neschopnosti takový, že nezbytně vyžadoval operaci, nicméně praktický lékař v březnu 2025 uzavřel, že stěžovatel již může pracovat, respektive může plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání; žalovaný takové rozhodnutí potvrdil a doručil své rozhodnutí stěžovateli jen několik dnů před operací.

[5] Dále stěžovatel uvedl, že předmětná rozhodnutí lékaře a žalovaného nezávisela výlučně na posouzení zdravotního stavu osoby, neboť ve skutečnosti obsahově s posouzením zdravotního stavu stěžovatele vůbec nesouvisela. Pro ukončení dočasné pracovní neschopnosti nebyl naplněn žádný z důvodů předpokládaných taxativním výčtem uvedeným v § 59 zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“).

[6] Konečně stěžovatel namítal nedostatečnost odůvodnění rozhodnutí, neboť žalovaný nesprávně odkázal na ustanovení § 28 odst. 4 písm. b) a § 15 odst. 1 písm. a) zákona o specifických zdravotních službách, která se daného případu netýkají. V odůvodnění chybí přezkoumání závěru o existenci důvodů pro ukončení dočasné pracovní neschopnosti; žalovaný se omezil jen na konstatování, že ukončení dočasné pracovní neschopnosti proběhlo správně, a stěžovatel byl ke dni ukončení dočasné pracovní neschopnosti schopen plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání. Pouhý odkaz na závěry lékařky žalovaného není

pokračování

podle stěžovatele řádným odůvodněním výroku rozhodnutí, a je tedy otázkou, zda je takové rozhodnutí vůbec přezkoumatelné.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil se závěry krajského soudu. Uvedl, že podle § 41 písm. f) zákona o specifických zdravotních službách je součástí posudkové péče i posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění a pro potřeby úřadu práce. V daném případě orgán nemocenského pojištění ve věci ukončení dočasné pracovní neschopnosti nerozhodoval, učinil tak ošetřující lékař X, a proto bylo rozhodováno v intencích zákona o specifických zdravotních službách. K argumentaci stěžovatele o nesprávné aplikaci § 28 odst. 4 písm. b) a § 15 odst. 1 písm. a) zákona o zdravotních službách žalovaný uvedl, že předmětná ustanovení odkazují na *zkratku věcné a místní příslušnosti* žalovaného k rozhodnutí v dané věci. Rozhodnutí je tak řádně odůvodněno, neboť jeho podstatou je právě posouzení, zda byly splněny podmínky § 47 odst. 1 písm. a), b), c) a e) zákona o specifických zdravotních službách, týkající se správného posouzení zdravotního stavu.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Předně je třeba uvést, že stěžovatel v kasační stížnosti uvádí kasační důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a e) s. ř. s. Jak však vyslovil rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 29. 3. 2023, č. j. 6 As 105/2021-72, č. 4484/2023 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. též rozsudky ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, č. 625/2005 Sb. NSS, ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005-65, ze dne 16. 5. 2012, č. j. 4 As 24/2012-18, a ze dne 28. 7. 2010, č. j. 6 Ads 21/2010-52). Proto se Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci bude zabývat pouze tím, zda ob stojí závěr krajského soudu o nepřípustnosti žaloby z důvodu kompetenční výluky. Argumentace směřující proti zákonnosti rozhodnutí žalovaného je při aliminaci žaloby zcela bezpředmětná; je-li žaloba odmítnuta, není dán prostor pro věcný přezkum napadeného správního aktu, a tudíž i námitky směřující proti zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí nelze považovat za kasační námitky ve smyslu § 103 s. ř. s., neboť se míjejí s důvody, pro které byla žaloba odmítnuta.

[11] Napadené rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející lékařský posudek o ukončení dočasné pracovní neschopnosti stojí na posouzení zdravotního stavu posuzované osoby (§ 42 odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách). Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 8. 2006, č. j. 3 Ads 51/2006-85, smyslem ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. je vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí, která vůbec nespočívají v posouzení právních otázek. Závěry tohoto rozhodnutí dopadají i na projednávaný případ, neboť vydání

lékařského posudku, jakož i rozhodnutí žalovaného, záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu stěžovatele, nikoli na posouzení otázek právních.

[12] Namítal-li stěžovatel, že k ukončení jeho pracovní neschopnosti přistoupil praktický lékař primárně na základě doporučení České správy sociálního zabezpečení, a nikoliv na základě posouzení zdravotního stavu stěžovatele, pročez se fakticky nejedná o rozhodnutí, na které dopadá kompetenční výluka ve smyslu § 70 písm. d) s. ř. s., jakkoli se navenek takto představuje, nelze mu přisvědčit. Ze správního spisu žalovaného vyplývá, že praktický lékař dne 18. 3. 2025 provedl kontrolu za účelem posouzení dočasné pracovní neschopnosti stěžovatele, při níž rozhodl o jejím ukončení ke dni 21. 3. 2025. Přitom vycházel z lékařských zpráv z vyšetření, která stěžovatel podstoupil. Lékařka žalovaného ve svém odborném stanovisku uvedla, že dle doložené dokumentace bylo provedeno posouzení zdravotního stavu stěžovatele, byly provedeny lékařské prohlídky vyžadované právními předpisy a indikované posuzujícím lékařem a zdravotní stav stěžovatele byl pro účely zdravotního posouzení zjištěn úplně. Konstatovala proto, že závěr o posouzení zdravotního stavu odpovídá aktuálně zjištěnému zdravotnímu stavu stěžovatele. Je tedy zřejmé, že jak praktický lékař, tak žalovaný vycházeli při svém rozhodnutí primárně z posouzení zdravotního stavu stěžovatele, a nikoliv z doporučení České správy sociálního zabezpečení.

[13] K námitce, že lékařský posudek není již ze své povahy *rozhodnutím, které by záviselo výlučně na posouzení zdravotního stavu* osoby, neboť se jedná o formální rozhodnutí k ukončení dočasné pracovní neschopnosti, lze uvést, že dočasná pracovní neschopnost je sociální událostí, jejíž podstata spočívá v poruše zdraví, jež má za následek nemožnost výkonu výdělečné činnosti po dobu pracovní neschopnosti dotčené osoby. Z ustanovení § 53 odst. 1 písm. a) zákona o nemocenském pojištění ve spojení s § 41 písm. f) a § 42 odst. 1 zákona o specifických zdravotních službách nicméně vyplývá, že ukončení dočasné pracovní neschopnosti je založeno na posuzování zdravotního stavu osoby, tudíž se jedná z povahy věci o výlučně medicínskou otázku.

[14] Nelze přehlédnout, že podmínkou aplikace § 70 písm. d) s. ř. s. je také absence okolností, při jejichž naplnění musí být přezkum správních rozhodnutí umožněn i přesto, že vycházejí výlučně z posouzení zdravotního stavu posuzované osoby.

[15] První výjimkou jsou úkony, které samy o sobě představují právní překážku výkonu povolání. Rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti z povahy věci právní překážku výkonu povolání nepředstavuje, neboť je jím naopak deklarováno, že zdravotní stav osoby jí umožňuje pokračovat v pracovní činnosti nebo plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání ve smyslu § 55 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění. V této souvislosti lze zmínit závěr vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2004, č. j. 2 As 16/2004-44, publikovaný pod č. 812/2006 Sb. NSS), podle kterého není sporu o tom, že i „rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti [...] se v situaci stěžovatelky z hlediska jejího postavení na trhu práce projevilo. Nicméně, z hlediska normativního, by takovéto rozhodnutí bylo právně významné jen tehdy, pokud by i v izolované podobě představovalo právní překážku výkonu povolání stěžovatelky. Tak tomu však zjevně není [...]. Ratio rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti totiž míří přesně opačným směrem, než se domnívá stěžovatelka: nemá představovat právní překážku výkonu povolání, nýbrž (poněkud zjednodušeně) se svojí podstatou jedná o deklaratorní konstatování skutečnosti,

pokračování

že předmětné povolání je možno ze zdravotních důvodů opětovně vykonávat. Již z tohoto důvodu proto [...] krajský soud interpretoval a aplikoval kompetenční výluky obsažené v ustanovení § 70 písm. d) s. ř. s. správně.“

[16] Druhá výjimka z aplikace § 70 písm. d) s. ř. s. je dovozována z judikatury Ústavního soudu, mj. i z jeho nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/12, na který příležitostně odkázal i krajský soud. Uvedené ustanovení je podle Ústavního soudu nutné interpretovat tak, že v něm zakotvená výlučka, byť v mnohých jiných případech opodstatněná, nesmí dopadat na taková rozhodnutí, která se dotýkají základních práv garantovaných Listinou základních práv a svobod. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem neshledal, že by se rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti ošetřujícím lékařem dotýkalo některého ze základních práv stěžovatele. Ostatně ani stěžovatel v žalobě proti rozhodnutí žalovaného, ani v kasační stížnosti takové porušení nenamítal.

[17] Za situace, kdy stěžovatel napadl rozhodnutí, (i) jehož vydání záviselo výlučně na posouzení jeho zdravotního stavu, a (ii) které nemůže být překážkou výkonu jeho povolání, a (iii) zároveň se nedotýká se základních práv stěžovatele zaručených Listinou základních práv a svobod, krajský soud nepochybil, pokud žalobu proti takovému rozhodnutí postupem podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 68 písm. e) s. ř. s. a § 70 písm. d) s. ř. s. odmítl. Postupoval přitom v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle něhož rozhodnutí lékaře o ukončení dočasné pracovní neschopnosti spadá do kompetenční výluky soudního přezkumu (například rozsudky ze dne 7. 10. 2004, č. j. 2 As 16/2004-44, č. 812/2006 Sb. NSS, či ze dne 28. 7. 2010, č. j. 6 Ads 21/2010-52).

[18] Další námitky stěžovatele se již týkaly věcného posouzení zákonnosti správního rozhodnutí, které, jak již bylo vyloženo, nebylo předmětem řízení před krajským soudem, a proto se jimi Nejvyšší správní soud nezabýval.

[19] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine*, s. ř. s., rozsudkem zamítl.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovaného, v jeho případě nebylo zjištěno, že by mu v souvislosti s tímto řízením vznikly náklady převyšující jeho běžné administrativní výdaje spojené s jeho procesním postavením. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. prosince 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu